

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Sžo/46/2013
Identifikačné číslo spisu:	7013200622
Dátum vydania rozhodnutia:	31.10.2013
Meno a priezvisko:	JUDr. Jarmila Urbancová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2013:7013200622.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa U., bytom v Z., proti odporcovi Centrum právnej pomoci, Kancelária Prešov, so sídlom v Prešove, Slovenská 40, o opravnom prostriedku navrhovateľa proti rozhodnutiu odporcu z 05. apríla 2013, č. 4N 2971/13, o odvolaní navrhovateľa proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach, č. k. 2Sp/20/2013-36 z 02. júla 2013, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Košiciach, č. k. 2Sp/20/2013-36 z 02. júla 2013 p o t v r d z u j e .

Navrhovateľovi právo na náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Uznesením č. k. 2Sp/20/2013-36 z 02. júla 2013 Krajský súd v Košiciach (ďalej aj „krajský súd“) opravný prostriedok navrhovateľa ako oneskorene podaný odmietol. Opravným prostriedkom podaným 10. mája 2013 sa navrhovateľ domáhal preskúmania napadnutého rozhodnutia odporcu, ktorým odporca v konaní podľa § 10 zákona č. 327/2005 Z. z. o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi a o zmene a doplnení zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 8/2005 Z. z. (ďalej len „zákon o bezplatnej právnej pomoci“) nepriznal navrhovateľovi nárok na poskytnutie právnej pomoci.

V odôvodnení svojho uznesenia krajský súd poukázal na to, že napadnuté rozhodnutie obsahujúce riadne a správne poučenie o opravnom prostriedku bolo navrhovateľovi doručené 24. apríla 2013. S poukazom na § 250m ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) v spojení s § 10 ods. 5 zákona o bezplatnej právnej pomoci zdôraznil, že pre podanie odvolania proti napadnutému rozhodnutiu zákon ustanovuje lehotu 15 dní, ktorá začína plynúť dňom nasledujúcim doručeniu napadnutého rozhodnutia. V prejednávanej veci teda posledným dňom pre jeho podanie bol štvrtok 09. máj 2013. Keďže opravný prostriedok (odvolanie) navrhovateľa datované „10. máj 2013“ bolo dané na poštovú prepravu až 10. mája 2013, bolo podané po lehote ustanovenej zákonom.

O náhrade trov konania bolo rozhodnuté podľa § 146 ods. 1 písm. c/, § 246c ods. 1, §250l ods. 2 OSP tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na ich náhradu.

Proti tomuto uzneseniu krajského súdu podal v lehote ustanovenej zákonom (§ 204 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP) odvolanie navrhovateľ. Žiadal, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) uznesenie krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na nové konanie, a to aj vzhľadom na nové dôkazy, ktoré pripojil.

Namietol, že riadne preukázal svoj nepriaznivý zdravotný stav a imobilitu. Napriek tomu jeho odvolanie proti napadnutému rozhodnutiu odporcu nebolo posudzované čo do závažnosti argumentov, ale krajský súd sa bez ďalšieho zameril na údajné omeškanie odvolania o pol dňa, ako to vyplýva z odvolania.

Dodal, že napriek preukázaným problémom sa v kancelárii Centra právnej pomoci Prešov neobjektívne pristupuje k jeho žiadostiam o právnu pomoc od času, keď tam na oddelení vstupného kontaktu praxovala W. v roku 2012, ktorá so svojou matkou bývala na adrese Z., v podnájme v dome B. - odporkyne v súdnych kauzách navrhovateľa.

Odporca v písomnom vyjadrení k odvolaniu vyslovil názor, že krajský súd náležite vyhodnotil obsah spisového materiálu a plynutie lehoty na podanie odvolania proti rozhodnutiu odporcu. Navrhol preto, aby najvyšší súd uznesenie krajského súdu potvrdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP) preskúmal napadnuté uznesenie krajského súdu z dôvodov a v rozsahu uvedenom v odvolaní žalobcu (§ 212 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP) postupom bez nariadenia pojednávania podľa § 250ja ods. 2 veta prvá OSP a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa neobsahuje skutočnosti spôsobilé privodiť zmenu alebo zrušenie uznesenia krajského súdu a nemožno mu preto priznať úspech.

V správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, ktorými sa zakladajú, menia alebo zrušujú práva alebo povinnosti fyzických alebo právnických osôb (§ 244 ods. 1 OSP).

Podstatou správneho súdnictva je ochrana práv občanov a právnických osôb, o ktorých sa rozhodovalo v správnom konaní; ide o právny inštitút, ktorý umožňuje, aby sa každá osoba, ktorá sa cíti byť rozhodnutím či postupom orgánu verejnej správy poškodená, dovolala súdu, ako nezávislého orgánu a vyvolala tak konanie, v ktorom správny orgán už nebude mať autoritatívne postavenie, ale bude účastníkom konania s rovnakými právami, ako ten, o koho práva v konaní ide.

V prejednávanej veci navrhovateľ požiadal odporcu o poskytnutie bezplatnej právnej pomoci. O jeho žiadosti odporca rozhodol napadnutým rozhodnutím tak, že z dôvodu nesplnenia podmienky podľa § 6 a § 6a zákona o bezplatnej právnej pomoci navrhovateľovi nárok na ňu nepriznal.

Podľa ustanovení tretej hlavy piatej časti postupuje v prípadoch, v ktorých zákon zveruje súdom rozhodovanie o opravných prostriedkoch proti neprávoplatným rozhodnutiam správnych orgánov (§ 250l ods. 1 OSP).

Konanie sa začína na návrh, ktorým je opravný prostriedok proti rozhodnutiu správneho orgánu. Návrh sa podáva na príslušnom súde v lehote tridsiatich dní od doručenia rozhodnutia, pokiaľ osobitný zákon neustanovuje niečo iné. Návrh je podaný včas aj vtedy, ak bol podaný v lehote na orgáne, ktorý vydal rozhodnutie. Ak rozhodnutie neobsahuje poučenie o opravnom prostriedku alebo ak obsahuje nesprávne poučenie, možno ho napadnúť do šiestich mesiacov od jeho doručenia (§ 250m ods. 1, 2 OSP).

Podľa § 10 ods. 5 zákona o bezplatnej právnej pomoci centrum rozhodne o žiadosti do 30 dní od doručenia žiadosti, ktorá spĺňa náležitosti podľa odseku 1; túto lehotu nemožno predĺžiť. Proti rozhodnutiu možno podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na príslušný krajský súd; o tomto centrum žiadateľa náležite poučí v odôvodnení rozhodnutia.

Zákon o bezplatnej právnej pomoci je osobitným predpisom vo vzťahu k § 250m ods. 2 OSP, t. j. k

zákonnej úprave dĺžky lehoty na podanie opravného prostriedku, ktorá je v tomto prípade pätnásťdňová, a nie tridsaťdňová. Posledný deň tejto lehoty do 24:00 hod. musí byť opravný prostriedok (odvolanie) buď osobne podané na miestne príslušnom krajskom súde, alebo podané na pošte, resp. dané na poštovú prepravu u inej doručovacej služby alebo na orgáne, ktorý vydal napadnuté rozhodnutie. Akékoľvek oneskorené podanie, hoc aj len o necelý deň, založí prekážku súdneho konania.

Keďže vo vzťahu k navrhovateľovi šlo o negatívne, odmietavé rozhodnutie, začala mu momentom doručenia napadnutého rozhodnutia, t. j. 24. apríla 2013, plynúť pätnásťdňová lehota na podanie odvolania (opravného prostriedku). Posledný deň lehoty pripadol na 08. mája 2013, ktorý deň je dňom pracovného pokoja (§ 2 ods. 2 písm. j/ zákona č. 241/1993 Z. z. o štátnych sviatkoch, dňoch pracovného pokoja a pamätných dňoch). Preto v súlade s § 57 ods. 2 veta druhá OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP je posledným dňom na podanie odvolania 09. máj 2013.

Ako zistil aj krajský súd, odporca v napadnutom rozhodnutí navrhovateľa riadne poučil o lehote a spôsobe podania opravného prostriedku. Napriek tomu navrhovateľ podal opravný prostriedok na poštovú prepravu až 10. mája 2013, t. j. deň nasledujúci po poslednom dni lehoty pre jeho podanie.

Včasnosť podania opravného prostriedku je jednou z podmienok pre to, aby súd mohol pristúpiť k jeho vecnému vybaveniu a napadnuté rozhodnutie preskúmať z hľadiska jeho zákonnosti.

Podľa § 250p OSP ak je návrh podaný oneskorene alebo ho podá ten, kto naň nie je oprávnený, alebo ak sa napadá rozhodnutie, ktoré preskúmaniu nepodlieha, alebo ak navrhovateľ neodstránil vady, ktorých odstránenie súd nariadil a ktoré bránia vecnému vybaveniu návrhu, súd uznesením opravný prostriedok odmietne. Odvolanie proti uzneseniu je prípustné.

Súd ako štátny orgán je vo svojom postupe viazaný čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, v zmysle ktorého štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

Vo vzťahu k prejednávanej veci je relevantný spôsob konania ustanovený v § 250p OSP, prikazujúci súdu odmietnuť návrh (opravný prostriedok) po tom, ako zistí, že návrh (opravný prostriedok - v konaní podľa zákona o bezplatnej o právnej pomoci označený ako „odvolanie“) podal účastník oneskorene. Krajský súd postupoval v súlade s týmto zákonným príkazom.

Najvyšší súd po oboznámení sa s obsahom súdneho a administratívneho spisu vo veci navrhovateľa dospel k záveru totožnému so záverom krajského súdu, že opravný prostriedok navrhovateľa bol podaný po uplynutí zákonom ustanovenej lehoty. Krajský súd vo svojom konaní postupoval v súlade so zákonom a jeho uznesenie má oporu v zákone i v obsahu spisov.

S ohľadom na uvedené najvyšší súd uznesenie krajského súdu ako vecne a právne správne potvrdil (§ 250ja ods. 3 veta druhá OSP a § 219 OSP).

O trovách odvolacieho konania najvyšší súd rozhodol tak, že neúspešnému navrhovateľovi právo na ich náhradu nepriznal (§ 224 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP a § 250k OSP v spojení s § 250l ods. 2 OSP).

Najvyšší súd však považuje za potrebné dodať, že právo navrhovateľa opakovane sa obracať na Centrum právnej pomoci so žiadosťou o poskytnutie bezplatnej právnej pomoci ostáva zachované. Preto ak má v súčasnosti k dispozícii potvrdenia, resp. iné dokumenty preukazujúce opodstatnenosť takejto jeho žiadosti, môže tieto pripojiť k novej žiadosti, o ktorej Centrum právnej pomoci rozhodne v súlade so zákonom o bezplatnej právnej pomoci.

Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 veta tretia zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom

od 01. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok n i e j e prípustný.